

החידון נערך על ידי ח, כהן לזיכוי הרבים

א' ב' על הפרשה פרשת מקץ

איך קרא יוסף לבנו השני
כי הפרני אלוקים בארץ עוויי?

א

ב

ג

ד

ה

ו

ז

ח

ט

י

כ

מה ענה יוסף לפרעה בענותנותו
והוכיח לכל את חוזק אמונתו?

מה אמר יוסף לאשר על ביתו
לשים לבנימין באמתחתו?

מה נשלח למושל במתנה
ומסמלים בו מתיקות שנה?

מה קרה לתבואת המצרים
אשר אספו הרבה בערים?

מה עשה יוסף כשנכמרו רחמיו
ואחר כך מיד רחץ את פניו?

מה אמר יעקב שיקחו בניו
לתת למושל למצוא חן בעיניו?

מי נקרא לפרעה לפי התור
לנסות את חלומו לפתור?

מה פרעה לידי יוסף העביר
כשמינהו להיות המשביר?

מי על בנימין אחיו ערב
ולכן חזר כשנחשד שגנב?

כשפתח כל אחד את שקו
מה מצא מונח בפי אמתחתו?

ל

מ

נ

ס

ע

פ

צ

ק

ר

ש

ת

מה בקשו כל העם מפרעה
כשהתחילו שנות הרעב לבוא?

מי היה מתרגם בין יוסף והאחים
ולכן לא חששו שיובנו הדברים?

כששר המשקים מזכיר את יוסף
אילו חסרונות בו, הוא חושף?

יוסף צבר במצרים הרבה מאוד בר
ומה חדלו לעשות כי אין מספר?

יוסף טפל על אחיו רעות
ומה האשימם שבאו לראות?

מה עלו מן היאור יפות ובריאות
ולאחריהן שדופות, דקות ורעות?

איזה כינוי מכובד התווסף
על ידי פרעה לשמו של יוסף?

מה עשו בשנות השובע המשופעות
כדי לדאוג לשנות הרעב הבאות?

איזה תכשיט נתן פרעה על הצוואר
כדי להוסיף ליוסף כבוד ויקר?

את מי יוסף אסר לעיניהם
עד שיביאו את אחיהם?

מדוע לא יוכלו העברים
לאכול יחד עם המצרים?

אנא!!! אמוץ פרק תהילים

עבור הר"ר

אהרן בן ברנזיה ברוך ש"ס

לרפ"ש בתושח"י

א [וירדו אחי יוסף עֲשָׂרָה לְשֹׁבֵר בָּר
מִמֶּצְרַיִם] (מב, ג)

אומר רש"י: וירדו אחי יוסף. ולא כתב
בני יעקב, מלמד שהיו מתחרטים
במכירתו, ונתנו לבם להתנהג עמו
באחווה, ולפדותו בכל ממון שיפסקו
עליהם.

שמעתי מהרה"י הגאון ר' יעקב פרידמן
שליט"א ראש ישיבת תפוח ששל כל דבר
שתעשה בעולם ייתכן שתתחרט על זה,
ולכן בעניינא דעלמא תחשוב טוב לפני
שאתה עושה איזה דבר או מדבר איזה
דבר, חוץ ממה שלמדת תורה או
ההתפללת ונהגת טוב, או אמרת מילה
טובה לחבר שאתה לעולם לא תצטער על
זה, אף פעם לא שמענו שאחד אומר אף
חבל שלמדתי תורה, לא קיים כזה דבר...

ב [הם יצאו את העיר לא הרחיקו,
ויוסף אמר לאשר על ביתו קום רדוף
אחרי האנשים והשגתם]
"לא הרחיקו" – עדיין לא הרחיקו
מהעיר כשיעור של פרסה, שאז צריך
לומר תפילת הדרך, לפיכך אמר יוסף:
"קום רדוף" בטרם יאמרו "תפילת
הדרך" - "הושגתם" כי אז תשיגם, שכן
לאחר תפילת הדרך בודאי ינצלו מידך...

ג [וַיִּנְתְּנוּ אוֹתוֹ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם].

למדנו שיוסף ישר שיצא מבור בית הסוהר קיבל את המלוכה על כל ארץ מצרים, והשאלה הנשאלת איך אדם שמעולם לא ניהל
משרה כל שהיא, היה שניים עשרה שנה בבור בית הסוהר, יש לו את העוז וההתעצמות רוח לקחת כזה עול לנהל מעצמה עולמית,
שהרי מצרים הקדומה הייתה אימפריה של ממש, מיליונים של אנשים, ולנהל כזה דבר צריך ידע בכלכלה, בקשרי מדינה, מדיניות
חוץ, מדיניות פנים, ידע בביטחון, והנה יוסף אדם צעיר לכאן, אומר כן! אני מוכן, ולוקח את זה ובהצלחה יתירה, אבל מאיפה
העוצמה הזו???

ושמעתי לבאר מהמשגיח דישיבת מיר ברכפלד הגה"צ ר' ראובן הכהן שליט"א שאם נראה נער בדואי צעיר אחראי על עדר של
מאה פרות, היתכן שנשאל איך יתכן שאדם ששוקל בקושי חמישים קילו ינהל עדר של מאה פרות שכל אחת שוקלת טון, מאיפה
העוצמה הזו?? לא נשאל, למה?

כי אדם ובהמה זה שני סוגים, שני מינים, ואדם מנהיג בהמה ולא בהמה מנהיג אדם.

ואת הסוד הזה ידע יוסף שכידוע שיש ארבע סוגים בבריאה דומם צומח חי ומדבר, אומר הכוזרי שיש סוג חמישי בבריאה והוא
יהודי, וכמו שיש הבדל עצום בין צומח לדומם שזה שני מינים שונים, כן יש הבדל עצום בין חי למדבר שזה שני מינים, והרבה
יותר מרחק ממה שיש בין דומם למדבר שזה שני הפכים לגמרי, יש מרחק עצום בין גוי מדבר ליהודי שזה ממש שני סוגים, שני
מינים שונים לחלוטין בלי כל קשר ביניהם, הגוי מהותו הוא דבר זמני וחולף לכל היותר חיה מוכשרת, אבל זמנית וחולפת, כמו
שכתוב "וכל הגויים כאין נדמו לו", וכמו שראינו כשיעקב ראה את כל האלופים של עשיו פחד, ואמר מי יכול לנצח את כולם,
אומרת התורה "ואלה תולדות יעקב יוסף" ללמד ש"והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשיו לקש" ניצוץ יוצא מיעקב
ויוסף שמבעיר ושוף את כל האלופים של עשיו ברגע.

משאין כן היהודי הוא מציאות נצחית, חלק אלוקה ממעל, קיים לעולמי עולמים, וכמו שאצל נערו של אלישע שראה את כל חיילות הגויים שבאים להילחם בישראל תקפה אותו פחד, ואלישע מרגיע אותו ואומר לו רבים אשר איתנו מאשר אלה, ואז הוא פתח את עיניו וראה המוני מלאכים בשמים שמכניס לעזר ליהודים.

ד] ותקעב כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף אֲשֶׁר יאמר לָכֶם תַּעֲשׂוּ" **אומר רש"י:** לפי שהיה יוסף אומר להם שימולו.

ה["וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת שְׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי נָשַׁנִּי אֱלֹדִים אֶת כָּל עַמְלִי וְכו'".

[ו] "וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר בְּתוֹךְ הַבָּאִים".

[ז] ויאמר יהודה וכו'... אנכי אערבנו... אם לא הביאתיו אליך והצגתיו לפניך וחסאתי לך כל הימים.

אומר רש"י וזאת ליהודה. ועוד פירשו רבותינו, (מכות יא: בבא קמא צב.) שכל מ' שנה שהיו ישראל במדבר, היו עצמות יהודה מתגלגלין בארון, מפני נדוי שקבל עליו, שנאמר וחטאתי לאבי כל הימים.

ח] למדנו שיעקב אבינו אומר וקל שקי יתן לכם רחמים לפני האיש".

ט] הגר"ש פינקוס זצ"ל אומר על השם "שק"י שיש די באלוקתי לכל בריה, והיינו שלא צריך לחפש בחוץ כלום, הכל אפשר למצוא בקב"ה ותורתו, את כל ההנאות והסיפוקים שיש בעולם...

וודאי שיעקב לא ידע במפורש שימצא את יוסף, וא"כ אפשר להקשות לאיזה ענין יש פה את הרוח הקודש שמנצנץ פה???

ושמעתי מהמשגיח של ישיבת מיר ברכפלד הגה"צ ר' ראובן הכהן שליט"א על הסיפור עם ר"ע שלא נתנו לו להיכנס העירה, והלך עם תלמידיו לעיר מחוץ לעיר, והרוח כיבתה את הנר, והחתול טרף את התרנגול, והארי את החמור, ועל כל דבר אמר ר"ע

והביאור הוא כמדומני שהביא את זה בשם הבן איש חי שר"ע בא לחדש שגם אם נגזרה גזירה, בלח מילים טובות אפשר להפוך מצרה לרווחה, ואי"כ מלכ מה שכל הזמן ר"ע אמר '**לטב עבד**', '**לטב עבד**', אז זה נהפך לטוב וכמו שהם ראו אחרי זה, **ואת היסוד הזה בא ר"ע לחדש להם**, < **תמיד לדבר טוב על עצמו ועל סובביו**.

יא] "וימהר יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו".